

Friday for Future alla fredagar

Vi samlas på Stortorget varje fredag kl 12-14 liksom Fridays For Future-rörelsen inspirerad av Greta Thunberg gör på många håll.

Vi kräver att Lund medverkar till att Parisavtalet hålls, att vi strävar mot att hålla uppvärmningen till högst 1.5 grader, att det sker på ett klimaträttvist sätt och att man lyssnar på den bästa samlade vetenskapen.

Kom förbi och prata med oss och stötta vår kamp för framtiden för våra ungdomar, barn och barnbarn.

Rebellmammorna gör nationellt uppror

REBELLMAMMORNA

GÖR NATIONELLT UPPROR

Malmö 19/11

FREDLIG MANIFESTATION FÖR KLIMATET, MALMÖ.

Den 19/11-22 är det återigen dags för Rebellmammorna att göra nationellt uppror. Detta kommer att ske parallellt i flera städer i Sverige.

Se den preliminära planeringen för Malmö:

- Kl 11. Vi samlas på Lördagsplan (grönytan i Slottsparken rakt över gatan från lekplatsen vid stadsbiblioteket). Där har vi aktionsgenomgång.

Alla som vill och hinner är välkomna redan kl 10. Vi har lite tid att landa och hälsa på varandra. En mycket kort genomgång av XR:s principer, krav och det mest grundläggande kring hur en aktion med XR går till ges. (Ta med lite egen fika om du vill.)

- Kl 12. Vi går tillsammans från samlingsplatsen till aktionsplatsen.

- Ca 12:10 till ca 13:30. Manifestationen äger rum.

Detta är en fredlig manifestation i Rebellmammornas anda. Det finns ingen risk för juridiska följder för deltagande. Manifestation passar såväl dig som är ny, som dig som är van. Ju fler vi blir ju starkare manifestation kan vi göra. Du är viktig!

VI VÄGRAR TITTA BORT. VI VÄGRAR GE UPP. VI KOMMER ATT GÖRA ALLT VI KAN

[Läs mer på Facebook »](#)

Röda Kapellet ger klimatkonsert

I somras anordnade Röda Kapellet ett musikläger i den nordtyska staden Greifswald, vänort till Lund. 130 blåsare och sångare deltog i lägret som hade klimatet och klimatkrisen som huvudtema. Veckan avslutades med en stor konsert. Där spelades och sjöngs bland annat The Clouds, en nykomponerad svit om klimatet och vädret. Håkan Carlsson, tidigare rektor på Kulturskolan i Lund, hade komponerat detta verk. Röda Kapellet's traditionella decemberkonsert har också klimatet som tema och då kommer också denna fantastiska svit för kör och orkester att framföras. Dessutom en rad andra låtar med koppling till samma ämne. Fridays for Future i Lund är medarrangör.

Lördagen den 10 december kl 18 äger konserten rum på Magle Konserthus. Du kan beställa biljetter via Visit Lund 046-13 14 15 eller www.ticketmaster.se eller köpa biljetter vid entrén från 17.30.

Efter konserten ställer orkestern och kören till fest i samma lokaler. Vännerna inbjuds delta. Vill du vara med så ska du swisha 200 kronor till Essie på nr 0702857116.

[Affisch »](#)

Nu lyser Klostergårdseken

Eken står där för att påminna om Göte Bergström, vårdare på Sankt Lars från 1947 och ett halvt sekel framåt, Klostergårdsbo och grundare av Klostergårdens byalag.

Göte härstammade från den lilla byn Johanstorp i Lenhovda socken i Småland. Folkskolan bestod av tre klassrum, ett för småskolan, ett för trean och fyran och ett för femman och sexan. Göte försörjde sig som glasslipare i Kosta några år, sedan for han till Lund och bosatte sig i Klostergården som en av pionjärerna när stadsdelen byggdes på 1960-talet.

Kulturarv och solceller av Ann Schlyter

Det finns ett bostadskvarter i Lund som är världsberömt. Det byggdes på femtiotalet efter ritningar av Jörn Utzon, ni vet han med operan i Sidney. Till Lund kommer arkitektstudenter från hela världen. Inte för att sitta på Domkyrkan. Den är fin, men den har konkurrens av många kyrkor i Europa som är betydligt genuinare än domkyrkoarkitekten Zettervalls rekonstruktion av medeltiden. Husen i Planetstaden är unika.

Som sig bör har dessa bostadshus alla tänkbara skydd. I detaljplanen, som är juridiskt bindande, är området k-märkt med bland annat en precisering om att taket ska vara lagt med rött och enkupig tegel. Husen är också q-märkta med föreskrifter om de flacka taken och de särpräglade skorstenarna. I kommunens kultur-miljöprogram uppmärksammas området som särskilt värdefullt.

Nu vill en av ägarna placera solpaneler på sitt hus. Stadsbyggnadskontoret och stadsantikvarien föreslår självklart avslag. Men byggnadsnämnden kan besluta om avvikelser från den juridiskt bindande detaljplanen. Och tyvärr. Majoriteten av partierna i byggnadsnämnden har inte så stort intresse för byggnadskultur. De röstade emot sin kompetenta förvaltning med hänvisning till att det behövs tillskott i energiförsörjningen.

Kommunens ledning har inte precis ansträngt sig för att få till fler solpaneler. De kunde börjat lägga på kommunens egna hus. Även om kommunen inte får ställa så kallade särkrav på byggherrar finns stora möjligheter att vid markanvisning, detaljplanering och bygglov förhandla kring önskemål om till att integrera solceller i byggandet. Tänk så många tak det finns där panelerna inte alls skulle störa: stora industrier och parkeringshus. Man skulle som i Frankrike kunna kräva solcellstak över större parkeringsplatser. Kommunen är i alla fall delägare i ett framsynt bolag, Krafringen, som har tagit initiativ och byggt solpanelspark utanför Klippan, där fåren går och betar under panelerna. Det skulle kunna bli många fler sådana.

Samhällets elproduktion måste öka och solceller är jättebra, men det innebär inte att solceller måste ligga just på små kulturhistoriskt mycket intressanta byggnader. De som röstar för detta drivs nog inte i första hand av intresse för samhällets elproduktion utan av driften att i alla lägen värna den makt som de anser bör följa med privat äganderätt.

En familj som köper och bosätter sig i kulturhistoriskt arv bör ta konsekvenserna av detta och respektera byggnaden de fått ynnesten att förvalta. De kan visserligen inte privatekonomiskt dra nytta av egen elproduktion, men de kan enkel bidra till ökad produktion av grön el genom att köpa in sig i en solcellspark eller ännu enklare kryssa för grön el när man köper från Krafringen.

Ann Schlyter, för v i byggnadsnämnden

Rapport från riksdagen: Grundlagsändring och mer militärt stöd till Ukraina av Hanna Gunnarsson

Det har varit en hektisk vecka i riksdagen med två riktigt stora frågor på vårt bord.

Den första är en grundlagsändring som blivit väldigt uppmärksammas, tyvärr i sista sekunden. Ändringen har rubriken “utlandsspioneri”, vilket såklart låter väldigt allvarligt. I praktiken handlar det om att journalister som granskar Sveriges utrikes- eller försvarspolitik kan riskera att anklagas för att vara spioner om de avslöjar något som kan skada Sveriges förhållande till andra stater eller organisationer.

Det betyder att journalister i framtiden riskerar att betraktas som allvarliga brottslingar och fängslas för de arbete de gör. Resultatet av det blir att journalister blir tystade, många kommer att begränsa sig själva för att inte riskera att åtalas och dömas. Grundlagsändringar beslutas i två

steg, med två beslut och ett ordinarie riksdagsval emellan.

Detta var det andra beslutet. Vi försökte få det upp-skjutet i ett år, vilket man kan göra med grundlagsändring-ar, men det var bara Vänsterpartiet och miljöpartiet som ville skjuta upp och som sedan röstade nej till ändringen. Protesterna bland journalister var stora de sista dagarna innan omröstningen. Vänsterpartiet har spelat in en podd för att förklara vår syn på detta, [lyssna gärna här](#).

Den andra stora frågan var ännu ett beslut om stöd till Ukraina. Denna gång gällde det både bistånd och ett stort militärt stöd. Vad det militära stödet består av är hemligt, det enda som är offentligt är att det rör sig om luftvärn - alltså att kunna försvara sig mot robotar och drönare som Ryssland skjuter mot Ukraina. Vänsterpartiet röstade för och riksdagen var helt enig om detta stöd.

I veckan har det hållits en partiledardebatt om EU-frågor, som går att [se i efterhand här](#).

Jag har själv haft lite skånskt tema i veckan. Det har varit seminarier om både Trelleborgs och Malmö hamnar och Öresundsmetron (från Malmö till Köpenhamn), båda mycket intressanta och viktiga frågor för Skåne.

Hanna Gunnarsson (v), riksdagsledamot, Lund

Lunds trädgårdsstad blir äntligen färdig!

Efter 60 år fullbordas solfjäderstaden Klostergården. Hörnet mellan Nordanväg och Östanväg ska bebyggas. Asfaltöknen mellan Stattenavägen och Östanväg som isolerar Klostergården från övriga Lund försvinner. De nya kvarteren anpassas till den unika Klostergårdsplane-ringen: slutna kvarter med höghus i norr och öster till skydd mot blåsten och låghus i söder och väster som släpper in solen.

Eftersom de nya kvarteren ligger i Klostergårdens nordöstra hörn kommer bebyggelsen inte skugga någon del av Klostergården. De röda tegelmurarna bekräftar trädgårdsstaden Klostergårdens gräns i förhållande till det cementerade Arenaområdets 2020-talsbebyggelse.

Klostergårdsfältet, den vackra parken inom Klostergården, mynnar ut vid de nya kvarteren. De boende får tillgång till trädningen och den höga kullen.

Biltrafiken begränsas på både Stattenavägen och Östanväg, Cykelbanorna utvidgas och tydliggörs.

Så kan planeringen av de nya kvarteren hyllas. Men den kan kritiseras för att inte konsekvent fullfölja Klostergårdsvisionen. De planerade husen i sydväst är för höga och kommer att skugga de två nya gårdarna.

Samtidigt är de nordöstliga byggnaderna längs Östanväg och Nordanväg för låga, sex i stället för åtta våningar, jämfört med de övriga gårdarna.

Lösningen är uppenbar. Sänk höjden på kvarterens sydvästra hus till två våningar! Släpp in solljuset och ge de boende utsikt mot parken!

Bygg husen längs Östanväg minst två våningar högre så att de anpassas till de övriga Klostergårdskvarteren! Antalet bostäder blir detsamma, 200. Skydda gårdar och träd mot nordanvinden! LKF och HSB bygger. Givetvis förses byggnaderna med solceller.

Än är förändringar möjliga. Men skynda på att komma igång!

Ett universitetssjukhus i Höjeådalén? av Gunnar Stensson

När jag 1970 studerade kulturgeografi för professor Nils Lewan var den förestående kommunsammanläggningen en stor konfliktfråga i Lund liksom i övriga Sverige.

Lewan argumenterade för att åtminstone Knästorps och Flackarps församlingar måste höra till Lund. Kanske också Hjärup och Lomma. I de områdena bodde en stor del av de som arbetade i Lund. Särskilt irriterade det honom att det var rikstelefon till Flackarp strax söder om Klostergården. Rikstelefon var dyrt jämfört med lokaltelefon.

Vi vet vad resultatet blev, när frågan avgjordes 1974. Knästorp och Flackarp tilldelades Staffanstorp. Lomma blev egen kommun.

Indelningen rikstelefon-lokaltelefon försvann visserligen snart som konflikthantering, men vi har haft rader av konflikter med Staffanstorp gällande våra närområden. De senaste åren har det bland annat handlat om Staffanstorps ambitioner att bebygga åkermarken i Flackarp och Höjeådalén.

Nu föreslår Sonesson, M, i Staffanstorp att det nya universitetssjukhuset ska byggas i Höjeådalén. (SDS 16/11). Ett argument är närheten till Klostergårdsstationen, alltså samma skäl

som tidigare motiverat förslaget att Staffanstorp skulle bygga en ny stadsdel där. Marken ligger i Staffanstorps kommun, men jag antar att Lunds nej väger tungt.

Sonessons alternativa förslag för placeringen är åkermarken mellan väg 108 och Hjärup. Där är nog Lunds inflytande mindre.

Förslagen är sannolikt inte seriösa, men kan tänkas utgöra utspel för att påminna om Staffanstorps inflytande och eventuellt vara en inledning till helt andra projekt.

Ska vi beklaga att kommunen Staffanstorp existerar? 1970 verkade det fullt möjligt att hela området skulle tilldelas Lund, och det var inte bara professor Nils Lewan som förespråkade det. Lund förlorade. Skadade det Lunds utveckling?

Vi kanske inte ska vara så missnöjda med utgången ändå.

Utanför Lunds gränser ansamlas rika skatteplanerare som utnyttjar Lunds arbetstillfällen och infrastruktur utan att betala för institutionerna. De bekostas av Lunds skattebetalare.

Vad skulle hänt om de blivit väljare i Lund och fått inflytande över Lundapolitiken?

Frågan är inte ny. Den ställdes redan på 1970-talet. Och den kanske påverkade beslutet.

Det skulle sannolikt inneburit att "Lund fått en orubblig borgerlig majoritet", som Oredsson skriver i Lunds stads historia. Hur hade Lund då utvecklats de gångna 50 åren?

Nu är Lund en relativt progressiv stad. Kommunen vågar ta stora beslut. Här förbjuds varken regnbågsflaggor eller slöjor. Inte heller trakasseras flyktingar och hänvisas till husvagnar på slätten när vinterblåsten viner.

Så vi får nog vara nöjda med att kommunsamman-slagingsbeslutet blev som det blev.

Byggnadskultur - kommunal kompetensförsörjning av Ann Schlyter

I serien Hur bygger vi vårt Lund? inbjöd föreningen AFSL till debatt på stadsbiblioteket i tisdags. Denna gången handlade det om hur byggnadsantikvarisk kompetens tas tillvara i planeringen. Bakgrunden är naturligtvis att sådan kompetens har en mycket svag ställning i Lunds planering. Det kan man tycka är märkligt i en stad som Lund, men så är det.

Vänsterpartiet har i flera omgångar motionerat för att staden åtminstone ska ha en stadsantikvarie på heltid, och även lagt in det i sitt budgetförslag, men det har alltid avslagits. Det är fortfarande endast en halvtidstjänst. Heltid hade behövts redan under förra mandatperioden, och då var situationen ändå mycket bättre än nu. Då deltog stadsantikvarien på byggnadsnämndens möten och det fanns en bevaringskommitté med medlemmar från alla partier i byggnadsnämnden under ledning av honom och stadsarkitekten. Vi politiker blev guidade i staden och fick lära oss mycket om de olika kvarter och stadsdelar som berördes av våra beslut om förtätningar eller nya planer.

Det första femklövern, M, c, L, kd och FNL gjorde när de tog över ledningen denna mandatperioden var att avskaffa bevaringskommittén. Sedan beslöt man att stadsantikvarien inte skulle närvara på byggnadsnämndens möten. De underlag vi politiker fått att ta ställning till inför beslut har sällan innehållit något från stadsantikvarien. Om han överhuvudtaget varit inblandad kan vi inte veta. Ofta hänvisar förvaltningen till bevaringsprogrammen, de som togs fram för fyrtio år sen.

Så annorlunda i andra kommuner. Att det är fyra personer som jobbar med kulturmiljöfrågor i Malmö är kanske inte så konstigt. Malmö är ju större än Lund, kanske inte fyra gånger större, men ändå. Men Hälsingborg, som är betydligt mindre än Lund, har två heltidsanställda byggnadsantikvarier! En av dem var med på mötet och berättade om hur de involverades i planeringen och att de arbetade med en kommitté med politiker. De utarbetade nya bevaringsprogram och erbjöd rådgivning till fastighetsägare.

Även Ystad är bättre rustat än Lund. De har visserligen endast en tjänst på 60 % till sin stadsantikvarie, men han satt i en ledningsgrupp tillsammans med stadsarkitekt, klimatstrateg och kommunekolog. Och han hade resurser att ta in konsulter för att göra bedömningar i olika projekt.

Den allmänhet som kommit till biblioteket, hade nog gärna sett lite mer bilder från antikvariernas arbete, handfasta exempel på att deras arbete behövs. Istället försökte AFSL dra igång en debatt om hur arbetet bör organiseras. Det hade varit intressant för byggnadsnämndsledamöter och tjänstemän på stadsbyggnadskontoret, men av dessa syntes få i publiken. Tidigare stadsantikvarie jobbade halvtid på Kulturen, medan den nuvarande jobbar heltid på stadsbyggnadskontoret. Det ställdes frågor om vilket som var bäst, om en stadsantikvarie kom (delvis) utifrån och hävdade byggnadskulturens frågor, eller om det var bättre att vara integrerad i arbetet och kunna påverka under hela processen. Något svar gavs inte.

Det politiskt viktiga är att det avsätts mer resurser, minst en heltidstjänst och ett återskapande av Bevaringskommittén, så att arbetet med att revidera de gamla bevaringsprogrammen kan påbörjas.

Ann Schlyter, för v i byggnadsnämnden

Klimatpaket som blev ett ynkligt tunt brev av Ulf N

Kommunstyrelsen Miljö- och hälsoutskott har gett kommunkontoret i uppdrag att utreda klimatnytta och kostnad för åtgärder inom flera olika områden. Bakgrunden är naturligtvis att det ser illa ut att nå kommunens klimatmål; bland annat att transportsektorns utsläpp av växthusgaser ska minska med 90% till 2030 räknat från år 2010 (transportsektorn står idag för ungefär 50 % av alla utsläpp i kommunen) samt det övergripande målet om klimatneutral och fossilbränslefri kommun år 2030.

Krafttag?

Med tjänstepersonutredningen i botten skulle nu utskottet samla ihop sina förslag till ett ”Klimatpaket”, att överlämnas för beslut i kommunstyrelsen. I detta paket skulle lundaborna äntligen få se kommunala krafttag med nya högeffektiva åtgärder för att få ner utsläppen och nå de uppsatta målen!? Eller?

Hur blev det? Tjänstepersons förslaget var att utskottet skulle ge rekommendationer till kommunfullmäktige. Rekommendationerna skulle rikta sig till fullmäktige med förslag inom bland annat förstärkt klimatrådgivning till allmänhet och verksamheter, förstärkt hållbarhetskompetens vid upphandling i kommunen. Vidare föreslogs att säkerställa att Lunds kommun fortsätter att arbeta med klimatanpassning enligt målen i LundaEko är några av förslagen. Andra rekommendationer är att Lund ska uppmuntra sina anställda till klimatvänlig arbetspendling (inget ekonomiskt stöd!) enligt en redan antagen plan. Utskottet föreslår också att kommunen ska fortsätta att verka för användning och produktion av biokol samt att verka för att etablera ny biogasproduktion i kommunen.

Inget nytänkande

Det finns egentligen inte spår av nytänkande i förslagen från utskottet.

Klimatnyttan av dessa åtgärder finns heller inte fullt ut beräknade, förmodligen för att det är så diffusa (t ex klimatrådgivning) eller långsiktiga åtgärder (biokol och biogasproduktion) att det inte går att beräkna i dagsläget. Enda konkreta siffra på minskning av utsläpp är ”säkra skolvägar” (kartor med säkra cykelvägar, vandrande skolbuss etc) som beräknas till 160 ton per år. Denna siffra och de samlade åtgärderna effekter ska alltså ställas mot det faktum att utsläppen av klimatgaser i kommunen måste minskas med i storleksordningen 130 000 ton fram till år 2030.

Riktigt effektiva styrmedel saknas

Den uppmärksamme läsaren inser genast att här saknas de styrmedel som ger störst effekt, juridiska och ekonomiska. Det vill säga trafikregleringar, hastighetsbegränsningar, parkeringsavgifter, trängselavgifter etc. Visst är åtgärderna som föreslås i och för sig bra, men vansinnigt otillräckliga. De leder bara till ett koltrastfjät mot klimatmålen.

Paketet blev ett ynkligt tunt brev

Trots de urvattnade förslagen beslutade ändå utskottet att ytterligare späda ut dem. Beslutet blev att föreslå ”kommunstyrelsen att besluta att i den fortsatta beredningen av EVP /ekonomisk verksamhetsplan/ 2023-2025 beakta det rekommenderade klimatpaketet.” Observera: **beakta!** Att beakta något betyder enligt Svenska Akademiens ordlista ”ta hänsyn till, uppmärksamma”. Kommunstyrelsen ska alltså ta hänsyn till och uppmärksamma klimatpaketet. Huruvida kommunstyrelsen tar med något alls av klimatpaketet är därmed ovisst.

”När vi inte målen så gör vi det inte”

Det är knappast ett paket som Miljö- och hälsoutskottet har levererat. Det är snarare ett ynkligt tunt brev, maxvikt 50 gram. Majoriteten av Lunds partier tycks ställa sig bakom den moderata finansministern inställning till att klara de nationella klimatmålen: ”Gör vi det inte så gör vi det inte.”

Vad ska Sverige vara? av Gunnar Stensson

Före och under andra världskriget fördes en hård ideologisk kamp om vad Sverige skulle vara. Ola Larsmo skildrar den i sin koncentrerade bok *Tio lektioner i svensk historia*. (Kaunitz-Olsson, 2021).

Han skriver ”Vi ser ett nytt högernarrativ växa fram, där riksdagspartier ägnar sig åt historieförvanskning. Idag vill alltså samtliga borgerliga partier utom C samarbeta med ett parti som vuxit fram ur den svenska nazi-rörelsen; det finns inget finare sätt att säga det på. Och historieskrivningen ska böjas därefter.”

Sedan boken skrevs har M, KD och L vunnit valet tillsammans med SD och genomför nu SD:s politik enligt det avtal som förhandlades fram under en spritdränkt natt i slottet Blidö.

Ola Larsmo skriver: ” Smärtpunkten är och förblir hanteringen av dem som försökte fly från Nazitysklands allt tydligare utrotningspolitik.”

Den första lektionen i boken utgår från Kristallnatten i november 1938, den pogrom då fjortonhundra synagogor och religiösa lokaler brändes ner, runt femtonhundra butiker vandaliserades och runt femtonhundra människor berövades livet.

Svensk press skrev utförligt om pogromen. DN:s löpsedel hade texten ”SYNAGOGORNA BRINNA I TYSKLAND – judeförföljelserna stegras.” Till Sverige kom enligt Socialstyrelsen 900 flyktingar. Högerpressen skrev att flyktingarna var 19 000. Stängda gränser och återvandring krävdes.

Fyra upprörda Uppsalastudenter uppvaktade statsminister Hansson för de judiska flyktingarnas sak. ”Uppsalastudenter villiga att hjälpa studentflyktingar” löd DN-rubriken.

Högernationalisterna mobiliserade mot den judiska flyktinginvandringen. Det ledde till att de högernationalisterna kallade till det så kallade Bollhusmötet 17 februari 1939. Där avgick flyktingmotståndarna med segern med röstsiffrorna 548 mot 349.

Ola Larsmo analyserar Bollhusmötet och dess konsekvenser.

Ett liknande flyktingfientligt och antisemitiskt möte ägde rum i Lunds universitet ett par veckor senare, den 6 mars 1939 och jag övergår till att berätta om det.

Huvudförfattaren till Lunds historia Sverker Oredsson analyserar mötet i del tre av Lunds historia, kapitlet "Lunds universitet under Europas mörka år." Oredsson hade 1996 skrivit avhandlingen "*Lunds universitet under andra världskriget. Motsättningar, debatter och hjälpinsatser.*"

Sverker Oredsson: "Den 6 mars ägde det mest bekanta kårmetet i Lunds studentkår rum; det blev herostratiskt ryktbart. Medicinalstyrelsen hade föreslagit att Sverige skulle ta emot tio tyskjudiska läkare, detta på grund av den förföljelse som judar i Tyskland utsattes för. I Stockholm hade den nazistiska studentsamman-slutningen arrangerat en stor protest mot förslaget. I Uppsala kallades till kårmöte mot förslaget. Sedan var det Lunds tur. På ett mycket välbesökt möte beslöt studentkåren med 724 röster mot 342 att man skulle skriva till Konungen och hemställa om att de tio judiska läkarna inte skulle få komma in i Sverige."

I Lunds Dagblad och Sydsvenskan fick Lunds studenter beröm. Nazitidningen Völkischer Beobachter uppmärksammade och berömde också beslutet.

1945 utsågs professor Johannes Lindblom till rektor vid Lunds universitet. Han var obesudlad av nazistiska sympatier. Den 4 oktober höll han sitt första stora tal som rektor. Han sa bland annat:

"Det som mest förvånat under dessa år av oerhörda överraskningar: att så många kloka och kunskapsrika människor lät så grundligt lura sig och inte redan från början förstod vad som skulle komma efteråt, vad konsekvenserna skulle bli av de nya, förment nyordnande lärorna."

30 november 1987. Observera motdemonstranten.

Foto: Hagblom Foto

Kristallnatten uppmärksammas efter mer än åttio år fortfarande av Lunds demokratiska medborgare. Regeringens högerextremistiska flyktingpolitik har aktualiserat den.

Högerextremisterna brukade fira 30 november, den dag då Karl XII stupade. Ur det firandet växte Sverigedemokraterna fram.

2022 befinner vi oss åter vid en historisk brytningspunkt, ett nytt 30-tal har inletts.

PS. Självklart nämns Sverker Oredssons verk bland Ola Larsmos källor.